



پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد: حمیده عباسی، ۱۳۹۴

بررسی مبانی فقهی احکام تدلیس در ازدواج

یکی از مهم‌ترین مسائل که به یک رنگی در روابط اعضای خانواده و استحکام بنیان آن لطمات عمده‌ای وارد می‌سازد و چه بسا از ابتدای تشکیل باعث انهدام و انحلال خانواده گردد و یا در صورت ادامه‌ی زندگی مشترک در فضایی مملو از نفاق و دورویی فریب و نیرنگ و کینه به حیات متلاطم خود ادامه داده و در نهایت منتهی به جدایی می‌گردد، مسأله تدلیس در ازدواج است.

رفتار یا گفتار فریب‌کارانه و یا سکوت عمدی یکی از طرفین عقد ازدواج در هنگام عقد یا قبل از آن و مخفی کردن عیوب یا اظهار صفت کمالی که وجود ندارد، به قصد فریب طرف دیگر باعث می‌گردد طرف مقابل فریب خورده و درباره‌ی اوصاف همسر آینده‌ی خود دچار اشتباه در تصمیم‌گیری گردد، و پس از عقد و روشن شدن حقیقت دیگر حاضر به ادامه‌ی زندگی مشترک نشده و خواهان انحلال آن گردد. این عمل تدلیس محسوب شده و موجب فسخ ازدواج می‌گردد.

مصادیقی از تدلیس در جامعه‌ی ما دیده می‌شود که با وجود شیوع آن حکم صریحی راجع به آن وجود ندارد مانند تدلیس در عدم ذکر بیماری صرع، ام.اس، که می‌توان با مراجعه به سابقه‌ی فقهی و اجتهاد آن و رجوع به عرف درباره‌ی هر یک از این موارد، حکم مسأله را روشن نمود.

تدلیس از دیدگاه فقها امری ممنوع و غیر جائز است و دارای حکم تکلیفی حرمت می‌باشد و به لحاظ حقوقی نیز فرد فریب خورده طبق ماده‌ی 1128 ق.م. می‌تواند اقدام حقوقی کرده و تقاضای فسخ نماید. هم‌چنین می‌تواند از طریق کیفری شکایت کرده که در آن حالت برای تدلیس کننده 6 ماه تا 2 سال حبس تعیین می‌شود. پیچیدگی روزافزون روابط اجتماعی، پیدایش ابزار جدید تکنولوژی در انتخاب همسر مانند موبایل، اینترنت مصادیق جدید تدلیس شناسایی و بررسی شده و با قانون مجازات اسلامی تطبیق گردیده است تا علاوه بر احکام فسخ و ارش، مجازات نیز برای آن تعیین گردد.

کلیدواژه‌ها: تدلیس در ازدواج، مبانی فقهی و حقوقی، فسخ نکاح، فریب در ازدواج.

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۲۷۲۰۴۰۷۹۳۱۰۱۴

تاریخ دفاع: ۱۳۹۴/۰۹/۲۴

رشته‌ی تحصیلی: الهیات و معارف اسلامی

دانشکده: علوم انسانی

استاد راهنما: دکتر سیدحسین موسوی راد